

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
ZA 2016 ROK**

1. *Ogólne informacje o Stowarzyszeniu LGD Puszcza Knyszyńska*

Nazwa stowarzyszenia: Lokalna Grupa Działania - Puszcza Knyszyńska

Siedziba: Supraśl

Adres: 16-030 Supraśl, ul. Piłsudskiego 17

Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 06.10.2008r.

Numer KRS: 0000314143

Statystyczny numer identyfikacyjny w systemie REGON: 200239812

Dane dotyczące członków zarządu:

Prezes: Adam Kamiński

Wiceprezes Joanna Sokólska

Członek Zarządu: Rita Bogumiła Moczulska – do 16 czerwca 2016r.

Członek Zarządu: Marta Małecka – Dobrogowska – od 16 czerwca 2016r.

2. *Cele statutowe Stowarzyszenia*

Działania stowarzyszenia na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich dotyczą w szczególności:

- wspierania działań na rzecz realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) dla obszaru LGD Puszcza Knyszyńska,
- promocji obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich położonych na terenie, gmin należących do LGD Puszcza Knyszyńska,
- inicjowania i wspieraniu nowatorskich rozwiązań w rozwoju tych obszarów,
- wyboru projektów finansowanych w ramach strategii oraz projektów współpracy,
- mobilizowania ludności do wzięcia aktywnego udziału w procesie rozwoju obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich położonych na obszarze LGD Puszcza Knyszyńska,
- rozwijania i umacniania postaw nastawionych na aktywne współdziałanie w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,

- upowszechniania i wymiany informacji o inicjatywach i ich źródłach finansowania, związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich i miejsko-wiejskich położonych na terenie LGD Puszcza Knyszyńska,
- wspierania i popierania przedsięwzięć, organizacji i osób działających zgodnie z celami statutowymi Stowarzyszenia,
- zawierania porozumień z samorządami i innymi osobami prawnymi w celu prowadzenia realizacji wspólnych projektów.

Cele Stowarzyszenia mają wpływ na stymulowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich, sprawne wykorzystanie potencjału rozwojowego terenów wiejskich i miejsko-wiejskich, poprawę jakości życia społeczności lokalnej oraz wzrostu konkurencyjności miejsca zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej, a także na aktywizację oraz współpracę lokalnych środowisk.

Realizacja celów stowarzyszenia następuje w szczególności poprzez wykonywanie zadań w zakresie podnoszenia świadomości mieszkańców wsi i podnoszenia jakości życia ludności na obszarze działania LGD Puszcza Knyszyńska. W szczególności następuje to poprzez realizację takich zadań, jak:

- organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym dla ludności z obszaru objętego LSR,
- udostępnianie na potrzeby społeczności wiejskiej urządzeń i sprzętu komputerowego,
- organizację imprez kulturalno-oświatowych, rekreacyjno-turystycznych i sportowych na obszarze objętym działalnością LGD Puszcza Knyszyńska,
- rozwoju aktywności społeczności lokalnej, w tym poprzez: promocję lokalnej twórczości ludowej, kulturalnej i artystycznej z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego,
- kultywowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów,
- kultywowanie tradycyjnych wyrobów (produktów) lokalnych, zawodów i rzemiosła,
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich i miejsko-wiejskich, w tym poprzez: stworzenie bazy informacji turystycznej oraz stron WWW, opracowanie i wydanie materiałów promocyjnych, wydawnictw i innych publikacji informacyjnych dla obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju,
- budowę nowej i modernizację istniejącej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych, tras narciarstwa

- biegowego i zjazdowego, tras rowerowych, konnych, pieszych, wodnych, ścieżek spacerowych i dydaktycznych oraz innych,
- zachowania lub odtworzenia, zabezpieczenie i oznakowanie cennego dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazowego ze szczególnym wskazaniem na obszary chronione, w tym obszary objęte siecią Natura 2000,
 - zachowania dziedzictwa kulturowego i historycznego, w tym poprzez: prowadzenie badań, gromadzenie danych, odbudowę i renowację, zabezpieczenie, i oznakowanie obiektów kulturowych i historycznych ważnych lub charakterystycznych dla danej miejscowości,
 - remont świetlic wiejskich i zakup ich wyposażenia,
 - rozwoju lokalnej aktywności gospodarczej poprzez inicjowanie powstawania, rozwoju, przetwarzania, wprowadzenia na rynek oraz podnoszenia jakości produktów i usług bazujących na lokalnych zasobach, w tym naturalnych surowcach lub produktach rolnych i leśnych, oraz tradycyjnych sektorach gospodarki,
 - wspierania przedsięwzięć służących promocji obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich położonych w granicach działania Stowarzyszenia,
 - wdrażania projektów współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej,
 - budowania świadomości wspólnoty terytorialnej w odniesieniu do elementu łączącego jakim jest Puszcza Knyszyńska.

3. Działalność statutowa Stowarzyszenia

3.1. Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych, a także opis głównych zdarzeń prawnych w jej działalności o skutkach finansowych

3.1.1. Stowarzyszenie w 2016 roku realizowało swoje cele statutowe poprzez realizację działań w ramach programu LEADER w ramach Poddziałania 19.1 Wsparcie przygotowawcze

W pierwszej połowie 2016 r. LGD Puszcza Knyszyńska kontynuowała działania związane z przygotowaniem wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju w nowej perspektywie finansowej UE 2014-2020 w ramach działania 19.1 PROW Wsparcie Przygotowawcze.

W miesiącach styczeń – kwiecień 2016 r. realizowano następujące działania:

- Przygotowanie zespołu wdrażającego LSR w nowej perspektywie finansowej oraz poszukiwanie specjalistów i przygotowanie oferty konkursowej na wybór dwóch specjalistów w zakresie nowych zadań LSR 2014-2020, związanych z wdrażaniem środków pochodzących z EFS i EFRR.
- Prace nad „Procedurami oceny i wyboru operacji”, w tym szkolenia pracowników Biura LGD i praca w zespołach roboczych z przedstawicielami Samorządu Województwa, ARiMR oraz MRiRW.
- Przygotowanie się do wdrażania systemu ochrony danych osobowych, zgodnie z nowymi wytycznymi i przygotowywaną ustawą, w tym udział Zarządu i pracowników Biura w szkoleniach.

3.1.2. Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2014-2020

W dniu 17 maja 2016 roku Członkowie Zarządu LGD Puszcza Knyszyńska podpisali Umowę o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, która określa warunki i sposoby realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska 2014-2020.

BUDŻET, ŚRODKI FINANSOWE

W ramach wybranej do realizacji strategii, jej łączny budżet, w ramach poszczególnych funduszy, kształtuje się na następującym poziomie:

Zakres wsparcia	WSPARCIE FINANSOWE (PLN)					
	PROW	RPO		PO RYBY	FUNDUSZ WIODĄCY	RAZEM EFSI
		EFS	EFRR			
Realizacja LSR (art. 35 ust.1 lit. B rozporządzenia nr 1303/2013)	11.000.000,00	8.385.884,00	9.878.066,00			29.263.950,00
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	220.000,00					220.000,00
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)					3.050.000,00	3.050.000,00
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)					400.000,00	400.000,00
RAZEM	11.220.000,00	8.385.884,00	9.878.066,00		3.450.000,00	32.933.950,00

PLAN FINANSOWY W ZAKRESIE PODDZIAŁANIA 19.2 PROW 2014-2020

	Wkład EFRROW	Budżet państwa	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych	Razem
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych	4.772.250,00	2.727.750,00		7.500.000,00
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych	2.227.050,00		1.272.950,00	3.500.000,00
Razem	6.999.300,00	2.727.750,00	1.272.950,00	11.000.000,00

OBSZAR REALIZACJI LSR 2014-2020

LGD Puszcza Knyszyńska rozpoczęła realizację LSR 2014-2020 na obszarze następujących dziesięciu gmin:

L.P	Gmina	Powiat	EFSI
1	Czarna Białostocka	białostocki	PROW/EFS/EFRR
2	Dobrzyniewo Duże	białostocki	PROW/EFS/EFRR
3	Gródek	białostocki	PROW/EFS/EFRR
4	Jasionówka	moniecki	PROW/EFS/EFRR
5	Juchnowiec Kościelny	białostocki	PROW/EFS/EFRR
6	Knyszyn	moniecki	PROW/EFS/EFRR
7	Michałowo	białostocki	PROW/EFS/EFRR
8	Supraśl	białostocki	PROW/EFS/EFRR
9	Wasilków	białostocki	PROW/EFS/EFRR
10	Zabłudów	białostocki	PROW/EFS/EFRR

NABORY

W ramach realizacji LSR, w 2016 r., zgodnie z harmonogramem naboru wniosków, ogłoszono i przeprowadzono 4 nabory wniosków o udzielenie wsparcia:

1. Nabór nr 1/2016 w ramach PRZEDSIĘWZIĘCIA I.1.2. Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Puszcza Knyszyńska: Usługi reintegracji społeczno –zawodowej oraz wsparcia zatrudnienia (OŚ PRIORYTETOWA IX. Rozwój lokalny, DZIAŁANIE 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego, Typ projektu nr 7, RPOWP 2014-2020). Nabór zrealizowano w terminie od 18 października 2016r. do 2 listopada 2016r.

W wyniku przeprowadzonego naboru nr 1/2016 wpłynęły 2 wnioski, które zostały wycofane przez Wnioskodawcę.

2. Nabór 2/2016 w ramach PRZEDSIĘWZIĘCIA II.1.2. Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Puszcza Knyszyńska: Rozwijanie działalności gospodarczej (operacje z zakresu tematycznego poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność przez: rozwijanie działalności gospodarczej. Nabór zrealizowano w terminie od 31 października 2016r. do 14 listopada 2016r.

W wyniku przeprowadzonego naboru nr 2/2016 wpłynęły 24 wnioski. Członkowie Rady LGD Puszcza Knyszyńska, dokonali oceny i wyboru operacji. Dwanaście wniosków osiągnęło minimum punktowe i zostało wybranych do dofinansowania oraz zmieściło się w limicie dostępnych środków. Jeden wniosek osiągnął minimum punktowe lecz nie zmieścił się w limicie dostępnych środków. Jedenaście wniosków nie zostało wybranych do dofinansowania.

3. Nabór 3/2016 w ramach PRZEDSIĘWZIĘCIA I.2.3. Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Puszcza Knyszyńska: Udostępnianie społeczności dziedzictwa kulturowego LGD Puszcza Knyszyńska (DZIAŁANIE 8.6. Inwestycje na rzecz rozwoju lokalnego, OŚ PRIORYTETOWA VIII. Infrastruktura dla usług użyteczności publicznej, Typ projektu nr 7- Projekty dotyczące dziedzictwa kulturowego, RPOWP 2014-2020). Nabór zrealizowano w terminie od 12 grudnia 2016r. do 30 grudnia 2016r.

W wyniku przeprowadzonego naboru nr 3/2016 wpłynęło 6 wniosków. Członkowie Rady LGD Puszcza Knyszyńska, dokonali oceny i wyboru operacji w dniu 18 stycznia 2017r.

4. Nabór 4/2016 w ramach PRZEDSIĘWZIĘCIA I.1.2. Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Puszcza Knyszyńska: Usługi reintegracji społeczno – zawodowej oraz wsparcia zatrudnienia (OŚ PRIORYTETOWA IX. Rozwój lokalny, DZIAŁANIE 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego, Typ projektu nr 7, RPOWP 2014-2020). Nabór zrealizowano w terminie od 16 grudnia 2016r. do 22 grudnia 2016r.

W wyniku przeprowadzonego naboru nr 4/2016 wpłynęły 2 wnioski. Członkowie Rady LGD Puszcza Knyszyńska, dokonali oceny i wyboru operacji w dniu 10 stycznia 2017r.

DZIAŁANIA KOMUNIKACYJNE ZREALIZOWANE PRZEZ LGD W 2016r. W RAMACH REALIZACJI PLANU KOMUNIKACJI ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ:

- Kampania informacyjna dot. założeń, realizacji i efektów LSR LGD Puszcza Knyszyńska:

KONFERENCJA OTWIERAJĄCA

W dniu 15 czerwca 2016r. w Supraślu odbyła się konferencja otwierająca realizację Lokalnej Strategii Rozwoju „Nowa perspektywa – nowe wyzwania dla rozwoju lokalnego na obszarze LGD Puszcza Knyszyńska LGD Puszcza Knyszyńska 2014 – 2020”.

OGŁOSZENIA/ INFORMACJE NA STRONIE INTERNETOWEJ LGD, W INTERNECIE, NA PORTALACH GMINNYCH

Pracownicy biura systematycznie umieszczają i aktualizują informacje na www.puszczaknyszynska.org dotyczące LGD, LSR, naborów wniosków o przyznanie pomocy przyczyniających się do realizacji LSR oraz wyników tych naborów. Jednocześnie informacje dotyczące prowadzonych naborów były przesyłane do koordynatorów gminnych, którzy umieszczali je na stronach internetowych gmin.

- Kampania promocyjna dot. założeń, realizacji i efektów LSR LGD Puszcza Knyszyńska:

AKCJE PROMOCYJNE

LGD Puszcza Knyszyńska w 2016r. zorganizowała dwie akcje promocyjne dotyczące założeń, realizacji i efektów LSR Puszcza Knyszyńska.

- **AKCJA PROMOCYJNA LGD PUSZCZA KNYSZYŃSKA podczas pikniku „Jagnięcina podlaska – walory smakowe i zdrowotne” w dn. 24.07.2016r.** Wszyscy goście odwiedzający stoisko LGD uzyskiwali informację dotyczącą działalności LGD, w tym przedsięwzięć LSR i możliwości aplikowania o środki finansowe w ramach planowanych konkursów.
- **AKCJA PROMOCYJNA LGD PUSZCZA KNYSZYŃSKA podczas Mistrzostw Województwa Podlaskiego w Ujeżdżeniu w dn. 25 września 2016r.** Wszyscy goście odwiedzający namiot LGD uzyskiwali informację dotyczącą działalności LGD, w tym

przedsięwzięć LSR i możliwości aplikowania o środki finansowe w ramach planowanych konkursów.

- **Wsparcie doradcze i szkoleniowe:**

- **SKOLENIA INFORMACYJNE**

W ramach realizacji LSR, w 2016r. przeprowadzono 20 szkoleń informacyjnych na temat „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych 2014-2020 na terenie LGD Puszcza Knyszyńska”, w których uczestniczyło łącznie 259 osób. Szkolenia przeprowadzono w następujących miejscach i terminach:

- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych” w dn. 23.05.2016r. w Michałowie.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych” w dn. 24.05.2016r. w Knyszynie.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych” w dn. 25.05.2016r. w Zabłudowie.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych” w dn. 30.05.2016r. w Wasilkowie i Juchnowcu Kościelnym.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych” w dn. 31.05.2016r. w Supraślu.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych” w dn. 03.06.2016r. w Dobrzyniewie Dużym i Gródku.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych” w dn. 07.06.2016r. w Czarnej Białostockiej i Jasionówce.

- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych 2014-2020 na terenie LGD Puszcza Knyszyńska” w dn. 29.09.2016r. w Michałowie i Gródku.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych 2014-2020 na terenie LGD Puszcza Knyszyńska” w dn. 30.09.2016r. w Jasionówce i Knyszynie.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych 2014-2020 na terenie LGD Puszcza Knyszyńska” w dn. 03.10.2016r. w Wasilkowie i Czarnej Białostockiej.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych 2014-2020 na terenie LGD Puszcza Knyszyńska” w dn. 04.10.2016r. w Supraślu i Dobrzyniewie Dużym.
- Szkolenie informacyjne pt.: „Możliwości finansowania działań w zakresie rozwoju przedsiębiorczości, aktywności lokalnej i wsparcia inwestycji lokalnych 2014-2020 na terenie LGD Puszcza Knyszyńska” w dn. 05.10.2016r. w Juchnowcu Kościelnym i Zabłudowie.

➤ DORADZTWO

W ramach realizacji LSR, w 2016 r., pracownicy biura udzielali bezpłatnego doradztwa w zakresie przygotowywania wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność na operacje realizujące cele LSR, na rzecz potencjalnych beneficjentów.

Z indywidualnych usług doradczych w 2016r. skorzystało 96 podmiotów, udzielono 133 usługi doradcze, 29 wnioskodawców złożyło wnioski po uprzednim uczestnictwie w doradztwie/ szkoleniach.

➤ BADANIE SATYSFAKCJI UCZESTNIKÓW SPOTKAŃ/ SZKOLEŃ/ DORADZTWA DLA PRZYSZŁYCH WNIOSKODAWCÓW/ BENEFICJENTÓW W 2016R.

Podczas spotkań informacyjnych, szkoleń oraz doradztwa w biurze LGD uczestnicy wypełniali anonimową ankietę monitoringową na temat spotkania/ szkolenia/ doradztwa (Badanie satysfakcji uczestników spotkań/ szkoleń/ doradztwa dla przyszłych wnioskodawców/ beneficjentów w 2016r.). Ankietę zgodziło się wypełnić 358 osób (na 392). Zdecydowana większość uczestników – 353 osoby (tj. 98,6%) była zadowolona ze spotkań/ szkoleń/ doradztwa. Jedynie 5 osób (1,4%) wyraziło swoje niezadowolenie.

- **Komunikacja zwrotna**

Pracownicy biura na bieżąco odpowiadali na pytania kierowane przez potencjalnych beneficjentów za pośrednictwem poczty e-mail.

- **Badanie jakości życia**

BADANIE DOTYCZĄCE JAKOŚCI ŻYCIA NA OBSZARZE LGD PUSZCZA KNYSZYŃSKA

W ramach realizacji Planu Komunikacji ze społecznością lokalną, na obszarze LGD od maja do grudnia 2016r. pracownicy biura LGD prowadzili wśród mieszkańców obszaru LGD (w tym wśród grup defaworyzowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, wśród osób młodych (do 29 roku życia) i niepełnosprawnych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, samorządowców, potencjalnych wnioskodawców i uczestników projektu) anonimowe badanie, mające na celu ocenę jakości życia na obszarze LGD w 15 aspektach.

Były to:

Atrakcyjność lokalnego rynku pracy
Możliwość inwestycji, rozwoju przedsiębiorczości, współpracy podmiotów gospodarczych
Wsparcie partnerów społecznych oraz instytucji opieki społecznej skierowane do osób/ grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu LGD
Poziom usług opiekuńczych (zwiększających mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych)
Dostępność miejsc użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych
Wsparcie kierowane do rodzin na rzecz wzmocnienia ich roli i funkcji (np. poradnictwo psychologiczne, terapia dla rodzin dotkniętych przemocą, mediacje, pomoc prawna)
Funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (np. ogniska wychowawcze, koła zainteresowań, świetlice środowiskowe)
Atrakcyjność oferty skierowanej do seniorów
Dostęp do infrastruktury kulturalnej
Ofertę istniejącej infrastruktury kulturalnej
Dostęp do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
Stan istniejącej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
Dostęp do infrastruktury zdrowotnej i prozdrowotnej

Dostęp do placówek usługowo-gastronomicznych
Stan środowiska naturalnego

Ankiety zostały przeprowadzone podczas szkoleń informacyjnych, akcji promocyjnej, seminarium informacyjno – kontaktowego, doradztwa indywidualnego udzielanego potencjalnym wnioskodawcom w siedzibie LGD.

W badaniu uczestniczyły 323 osoby (156 kobiet i 167 mężczyzn). Najbardziej liczną grupę stanowili mieszkańcy/ przedstawiciele organizacji i podmiotów z gminy Dobrzyniewo Duże (46 osób) oraz Wasilków (45 osób), Supraśl i Michałowo (po 43 osoby). Najmniej licznie reprezentowana była gmina Jasionówka (10 osób) i Knyszyn (19 osób).

Spośród badanych aspektów, najgorzej ocenianym aspektem jest atrakcyjność lokalnego rynku pracy. Aspekt ten jako „zły” wskazało 88 osób (tj. 27% badanych) i jako „średnio” 176 osób (tj. 55% badanych). Natomiast najlepiej ocenianym aspektem jest stan środowiska naturalnego: jako „dobrze” oceniło go 187 osób (tj. 57% ankietowanych) i jako „bardzo dobrze” 87 osób (tj. 27% ankietowanych).

Większość z 15 aspektów została oceniona w ankietach na poziomie średnim. Są to:

- Atrakcyjność lokalnego rynku pracy.
- Możliwość inwestycji, rozwoju przedsiębiorczości, współpracy podmiotów gospodarczych.
- Wsparcie partnerów społecznych oraz instytucji opieki społecznej skierowane do osób/ grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu LGD.
- Poziom usług opiekuńczych (zwiększających mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych).
- Dostępność miejsc użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych.
- Wsparcie kierowane do rodzin na rzecz wzmocnienia ich roli i funkcji (np. poradnictwo psychologiczne, terapia dla rodzin dotkniętych przemocą, mediacje, pomoc prawna).
- Atrakcyjność oferty skierowanej do seniorów.
- Dostęp do infrastruktury zdrowotnej i prozdrowotnej.
- Dostęp do placówek usługowo-gastronomicznych.

Zdecydowanie lepiej zostały w badaniu ocenione pozostałe aspekty, gdzie najwięcej odpowiedzi zaznaczonych było na poziomie dobrym. Należą do nich:

- Funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (np. ogniska wychowawcze, koła zainteresowań, świetlice środowiskowe).
- Dostęp do infrastruktury kulturalnej.
- Ofertę istniejącej infrastruktury kulturalnej.
- Dostęp do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.
- Stan istniejącej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.
- Stan środowiska naturalnego.

Ogólnie na terenie 10 gmin LGD Puszcza Knyszyńska ankietowani ocenili poziom życia między średnio a dobrze – średnia odpowiedzi waha się w pięciostopniowej skali od 3,20 w Jasionówce do 3,83 w Supraślu.

- **Profesjonalizacja kadr na rzecz efektywniejszej realizacji LSR**

Zgodnie z Planem szkoleń dla członków organu decyzyjnego, Zarządu LGD oraz pracowników biura, przygotowano i przeprowadzono dwa szkolenia dla członków Rady LGD:

- w dniach 9-12 czerwca 2016r. w Krakowie pt: "Lokalna Strategia Rozwoju LGD Puszcza Knyszyńska na lata 2014-2020 (PROW/EFS/EFRR): cele i przedsięwzięcia oraz procedury oceny i wyboru operacji. Dobre praktyki pracy organów LGD". Szkolenie zakończyło się testem wiedzy z zakresu szkolenia.
- w dniu 27 października 2016r. w Supraślu odbyło się szkolenie dotyczące procedur i kryteriów oceny oraz wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2014-2020 LGD. Szkolenie zakończyło się testem wiedzy z zakresu szkolenia.

Pracownicy biura oraz członkowie Zarządu LGD uczestniczyli w 89 osobodniach szkoleń podnoszących umiejętności.

- **Dodatkowe działania:**

SPOTKANIA KONSULTACYJNE

W dniu 16.09.2016r. odbyło się spotkanie konsultacyjne z Wójtami i Burmistrzami dotyczące warunków naboru wniosków w zakresie działania I.2.3 Udostępnianie społeczności dziedzictwa kulturowego LGD Puszcza Knyszyńska. Szkolenie miało na celu omówienie planowanego naboru wniosków.

W dniu 16.09.2016r. odbyło się seminarium informacyjno – kontaktowe, mające na celu prezentację propozycji współpracy organizacji planujących działania w ramach Programów Aktywności Lokalnej w odpowiedzi na potrzeby lokalnej społeczności obszaru LGD Puszcza Knyszyńska. W ramach seminarium organizacje zaprezentowały propozycje projektów możliwych do realizacji w ramach naborów planowanych w LSR.

ZMIANY W LOKALNYCH KRYTERIACH WYBORU OPERACJI

W 2016r. dwukrotnie dokonano zmian w Lokalnych Kryteriach Wyboru Operacji.

Proces pierwszej zmiany lokalnych kryteriów wyboru operacji rozpoczął w dniu 25.08.2016r. Zarząd LGD Puszcza Knyszyńska, który wystąpił do Przewodniczącej Rady z wnioskiem o zwołanie posiedzenia Rady na dzień 02.09.2016 r. w celu prezentacji i zaopiniowania zmian w „Procedurach oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska” na podstawie § 3 ust. 1 pkt. 2 części 2. „Procedury ustalania lub zmiany kryteriów oceny operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD” „Procedur oceny i wyboru operacji w ramach LSR 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska”.

W dniu 02.09.2016 r. odbyło się posiedzenie Rady LGD Puszcza Knyszyńska, podczas którego zaprezentowane zostały propozycje zmian w „Procedurach oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska” w zakresie lokalnych kryteriów wyboru operacji, karty oceny zgodności operacji z warunkami pomocy określonymi w PROW na lata 2014-2020 oraz procedury zmiany lokalnych kryteriów wyboru operacji i konsultacji społecznych.

Członkowie Rady po przedyskutowaniu ww. zagadnień pozytywnie zaopiniowali propozycje zmian (Uchwała nr XXXVII/01/16 Rady LGD Puszcza Knyszyńska z dnia 02.09.2016 r.) i w związku z powyższym oraz na podstawie § 4 ust. 1 części 2. „Procedury ustalania lub zmiany kryteriów oceny operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD” „Procedur oceny i wyboru operacji w ramach LSR 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska”, zmiany te zostały opublikowane w dniu 02.09.2016 r. na stronie www.puszczaknyszynska.org do konsultacji społecznych.

Konsultacje społeczne trwały do dnia 16.09.2016 r. i w tym czasie, drogą e-mail, została zgłoszona jedna uwaga/zapytanie dotyczące kryterium „XIV. Miejsce realizacji operacji poza

gminami LGD należącymi do aglomeracji białostockiej.”, w zakresie doprecyzowania sposobu wyboru miejscowości, które nie wchodzą w skład aglomeracji białostockiej.

W trakcie trwania procesu konsultacji społecznych Samorząd Województwa przedstawił korektę „Procedur i oceny i wyboru operacji...” uwzględniającą zmiany wymienione w piśmie z dnia 14.09.2016 r. UMWP DROW.

W dniu 16.09.2016 r. w siedzibie biura LGD Puszcza Knyszyńska odbyło się spotkanie konsultacyjne w zakresie zmian w lokalnych kryteriach oceny operacji, w którym uczestniczyło 26 osób.

Zebrani ponownie przeanalizowali propozycje zmian w lokalnych kryteriach wyboru operacji z uwzględnieniem powyższej uwagi oraz uwag SW. Zebrani zaakceptowali propozycje zmian do kryteriów.

W związku z powyższym Zarząd LGD Puszcza Knyszyńska podjął uchwałę nr VII/3/16 w sprawie przyjęcia „Procedur oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska”.

Druga zmiana Lokalnych kryteriów wyboru operacji na podstawie § 3 ust. 1 pkt. 2 części 2. „Procedury ustalania lub zmiany kryteriów oceny operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD” „Procedur oceny i wyboru operacji w ramach LSR 2014-2020 Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska” zainicjował w dniu 28.11.2016 r. Zarząd LGD Puszcza Knyszyńska, który podjął Uchwałę nr X/1/16 w sprawie zmiany w Lokalnych Kryteriach Oceny i Wyboru Operacji Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska.

Zgłoszone zmiany zostały opublikowane na stronie www.puszczaknyszynska.org w dniu 30.11.2016 r.

Konsultacje społeczne trwały do dnia 13.12.2016 r. i w tym czasie, drogą e-mail, została zgłoszona jedna uwaga/zapytanie dotyczące kryterium „I. Doradztwo LGD”, w zakresie doprecyzowania korzystania z doradztwa Biura w ramach danego naboru.

W dniu 13.12.2016 r. odbyło się otwarte spotkanie konsultacyjne dotyczące zmian w Lokalnych Kryteriach Oceny i Wyboru Operacji Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska. W konsultacjach społecznych uczestniczyło 16 osób. Zebrani przedyskutowali zaproponowane przez Zarząd zmiany oraz uwagi zgłoszone drogą mailową.

W związku z powyższym Zarząd LGD Puszcza Knyszyńska wystąpił z wnioskiem do Rady o wydanie opinii w przedmiocie zmian w Lokalnych Kryteriach Oceny i Wyboru Operacji Lokalnej Grupy Działania – Puszcza Knyszyńska. Członkowie Rady pozytywnie zaopiniowali zaakceptowali propozycje zmian do kryteriów.

PROJEKTY WSPÓŁPRACY:

- DZIEDZICTWO POGRANICZA - POSZERZENIE STRATEGII OBSZARÓW POPRZEZ WSPÓŁPRACĘ MIĘDZYNARODOWĄ – projekt współpracy - przygotowawczy

W dniu 28 listopada 2016 roku Członkowie Zarządu LGD Puszcza Knyszyńska podpisali Umowę o przyznaniu pomocy w ramach poddziałania „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” objętego Programem w zakresie: Zachowanie dziedzictwa lokalnego.

Operacja obejmie przygotowanie projektu współpracy w zakresie planowanej realizacji innowacyjnego projektu współpracy pn. „Dziedzictwo Pogranicza - Poszerzenie strategii obszarów poprzez współpracę międzynarodową” na rzecz wykorzystania i wspólnej promocji dziedzictwa pogranicza polsko-rosyjsko-litewsko-białoruskiego wraz z europejskim dziedzictwem regionu morza bałtyckiego: polsko-litewsko-łotewsko-fińsko-estońskiego w rozwoju turystyki kwalifikowanej, w tym turystyki transgranicznej, m.in. poprzez stworzenie modelowych szlaków turystycznych (konny, rowerowy) oraz promowanie turystyki kwalifikowanej, a także promocja walorów przyrodniczych i kulturowych (w tym kulinarnych) obszarów lokalnych grup działania biorących udział w projekcie.

Partner: LAG Karhuseutu Finlandia

- PROJEKT WSPÓŁPRACY

W dn. 02–06 listopada 2016 r. członkowie LGD Puszcza Knyszyńska odbyli wizytę studyjną we Francji (Landes de Gascogne), dotyczącą wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych terenów leśnych i chronionych w rozwoju turystyki. Wizyta studyjna organizowana była przez Lokalną Grupę Działania - Puszcza Knyszyńska we współpracy z Parc Naturel Regional Lande de Gascogne i GAL Haut Lande d'Armagnac. W trakcie wizyty omówiono też główne założenia projektu współpracy pomiędzy LGD Puszcza Knyszyńska a GAL Haut Lande d'Armagnac.

Projekt realizowany będzie przez LGD Puszcza Knyszyńska w partnerstwie z GAL Haute Lande Armagnac (Francja). Główny temat współpracy to rozwój turystyki na obszarach leśnych. Cel projektu: Rozwój turystyki nastawionej na turystę z nieodległego terytorium (metropolie Białystok i Bordeaux), aby wydłużyć sezon turystyczny oraz wzmocnić zyski lokalnych operatorów turystyki poprzez wzrost liczby tzw. „krótkich pobyków” (1-3 dni). Najważniejsza idea tego projektu to stworzenie oryginalnej oferty pobytu na obu terytoriach w oparciu o innowacyjne wykorzystanie lokalnych zasobów przyrodniczych i kulturowych.

3.1.3. Projekt SENIOR – AKTYWNY OBYWATEL PUSZCZY KNYSZYŃSKIEJ

Projekt był współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 i realizowany w okresie od 01-07-2016r. do 31-12-2016r.

Projekt skierowany był do 40 mieszkańców gmin LGD w wieku 60+. W projekcie uczestniczyli seniorzy z Wasilkowa, Czarnej Białostockiej i Gródka.

Głównym celem projektu było zwiększenie aktywności i zaangażowania seniorów - mieszkańców gmin LGD Puszcza Knyszyńska w sprawy publiczne.

Osiągnięto wszystkie założone cele projektu:

- Osiągnięto Cel 1. Aktywizacja 40 seniorów i wzrost ich wiedzy i zaangażowania w sprawy lokalne/ publiczne do końca grudnia 2016r. Poprzez udział w działaniach projektowych (zwłaszcza w warsztatach aktywizujących):

- uczestnicy podnieśli swoje kompetencje osobiste (wzrosła ich pewność siebie, świadomość jak reprezentować interesy swoje i innych osób, motywacja do działania we wspólnym imieniu osób starszych).
- zdobyli wiedzę dotyczącą możliwości partycypacji w życiu publicznym (poprzez udział w warsztatach aktywizacyjnych, wyjeździe, spotkaniu upowszechniającym), co umożliwi im aktywne zaangażowanie społeczne i skuteczny udział w dialogu obywatelskim.

Aktywni Seniorzy ocenili w ankiecie swoją wiedzę i zaangażowanie w sprawy lokalne/ publiczne przed przystąpieniem do projektu oraz na jego koniec. Projekt przyczynił się do wzrostu ich wiedzy i zaangażowania. Przed przystąpieniem do projektu ocena ta wynosiła średnio 2,58 (czyli pomiędzy „raczej niskie” i „średnie”). Na koniec projektu wzrosła ta ocena do średniej 4,50 (pomiędzy „raczej wysokie” i „wysokie”).

- Osiągnięto Cel 2. Nastąpiła integracja i zacieśnienie więzi społecznych wśród 40 uczestników projektu do końca grudnia 2016r.

Poprzez uczestnictwo w działaniach projektowych- warsztatach aktywizujących i praktycznych, a przez to wspólne spędzanie czasu, pracę w zespołach, zaangażowanie we wspólne sprawy

nastąpiła integracja uczestników; wzrosło ich poczucie solidarności z innymi seniorami. Uczestnicy mieli okazję poznać się, nawiązać nowe kontakty i zintegrować również podczas spotkania upowszechniającego i wyjazdu.

- Osiągnięto Cel 3. Podniesienie kwalifikacji i nabycie praktycznych umiejętności podczas szkoleń przez 40 uczestników do końca listopada 2016r. Podczas szkoleń praktycznych seniorzy podnieśli swoje kwalifikacje w zakresie pielęgnacji terenów zielonych, konserwacji elementów drewnianych i metalowych, budowy małej architektury (ławki, stolik). Nabycie umiejętności będą mogli zadeklarować np. jako pracę społeczną, co może obniżyć koszty planowanych działań. Poprzez zajęcia praktyczne poprawił się wizerunek i estetyka miejscowości: Czarnej Białostockiej, Wasilkowa i Gródka.

- Osiągnięty został również Cel 4. Podniesienie świadomości i nabycie wiedzy przez seniorów mieszkańców LGD nt. różnych form współpracy, służących aktywizacji obywateli i możliwości uczestnictwa w życiu publicznym do końca grudnia 2016r.

Dzięki zrealizowanym działaniom projektowym (zwłaszcza poprzez wyjazd, spotkanie upowszechniające, kampanię edukacyjną) nastąpił wzrost wiedzy na temat możliwości współpracy i angażowania się w sprawy publiczne, w tym na temat inicjatywy lokalnej i rad seniorów.

Uczestnicy wzięli udział:

1. W warsztatach aktywizujących - było to 40 h dydaktycznych spotkań dla dwóch grup uczestników, dotyczących m.in.:

- metod kreatywnego myślenia i sposobów ich wykorzystania przy rozwiązaniu problemów,
- skutecznej komunikacji i asertywności,
- sposobów motywowania siebie i innych do kreowania pozytywnych zmian,
- budowania zespołu i aktywizacji w podejmowaniu oddolnych Inicjatyw.
- analizy potrzeb lokalnego środowiska w zakresie problemów i uatrakcyjnienia otoczenia
- poznania sposobów i możliwości uczestnictwa w życiu publicznym swojej wsi, miejscowości, gminy, poprzez poznanie m.in. zasad korzystania z inicjatywy lokalnej.

2. W warsztatach praktycznych:

- odbywały się w 5 zespołach,

- polegały na nauce i nabywaniu konkretnych umiejętności praktycznych przez uczestników szkoleń,
- każda grupa odbyła 16h szkoleń,
- warsztaty przyczyniły się do podniesienia kompetencji i nabycia konkretnych umiejętności przez uczestników projektu w zakresie:
 - ✓ Grupa Czarna Białostocka I: budowy małej architektury miejskiej: ławka i stolik, konserwacji elementów drewnianych i metalowych;
 - ✓ Grupa Czarna Białostocka II: budowy małej architektury wiejskiej: ławki, konserwacji elementów drewnianych i metalowych;
 - ✓ Grupa Czarna Białostocka III: pielęgnacji terenów zieleni, w tym ogrodu różanego;
 - ✓ Grupa Gródek: budowy małej architektury wiejskiej: ławki, konserwacji elementów drewnianych i metalowych;
 - ✓ Grupa Wasilków: budowy małej architektury miejskiej: ławki, konserwacji elementów drewnianych i metalowych.

3. W spotkaniu upowszechniającym, które odbyło się w dniu 24 listopada 2016r., w którym udział wzięli uczestnicy projektu oraz przedstawiciele gmin Czarna Białostocka, Wasilków i Gródek.

4. W wyjeździe studyjnym, który odbył się w dniach 1-4 grudnia 2016r. do Tczewa i Gdyni, podczas którego uczestnicy poznali dobre przykłady włączania seniorów w procesy decyzyjne i współpracy władz lokalnych z mieszkańcami.

5. Dodatkowo w ramach kampanii informacyjnej publikowano:

- artykuły nt. partycypacji seniorów i ich współpracy z samorządem w lokalnej prasie.
- posty na stronie www.puszczaknyszynska.org dot. projektu i współpracy samorządu z seniorami.
- broszura edukacyjna nt. możliwości współpracy mieszkańców i samorządu, w tym inicjatywy lokalnej.

6. W siedzibie LGD uruchomiono punkt informacyjny, który świadczył szerokie usługi informacyjne dla mieszkańców 10 gmin obszaru LGD Puszcza Knyszyńska w zakresie:

- planowanych i prowadzonych działań na rzecz seniorów na obszarze LGD,
- form aktywności społecznej,

- wolontariatu,
- partycypacji w procesach decyzyjnych, w życiu społecznym, w tym udziału osób starszych w kształtowaniu polityki publicznej.

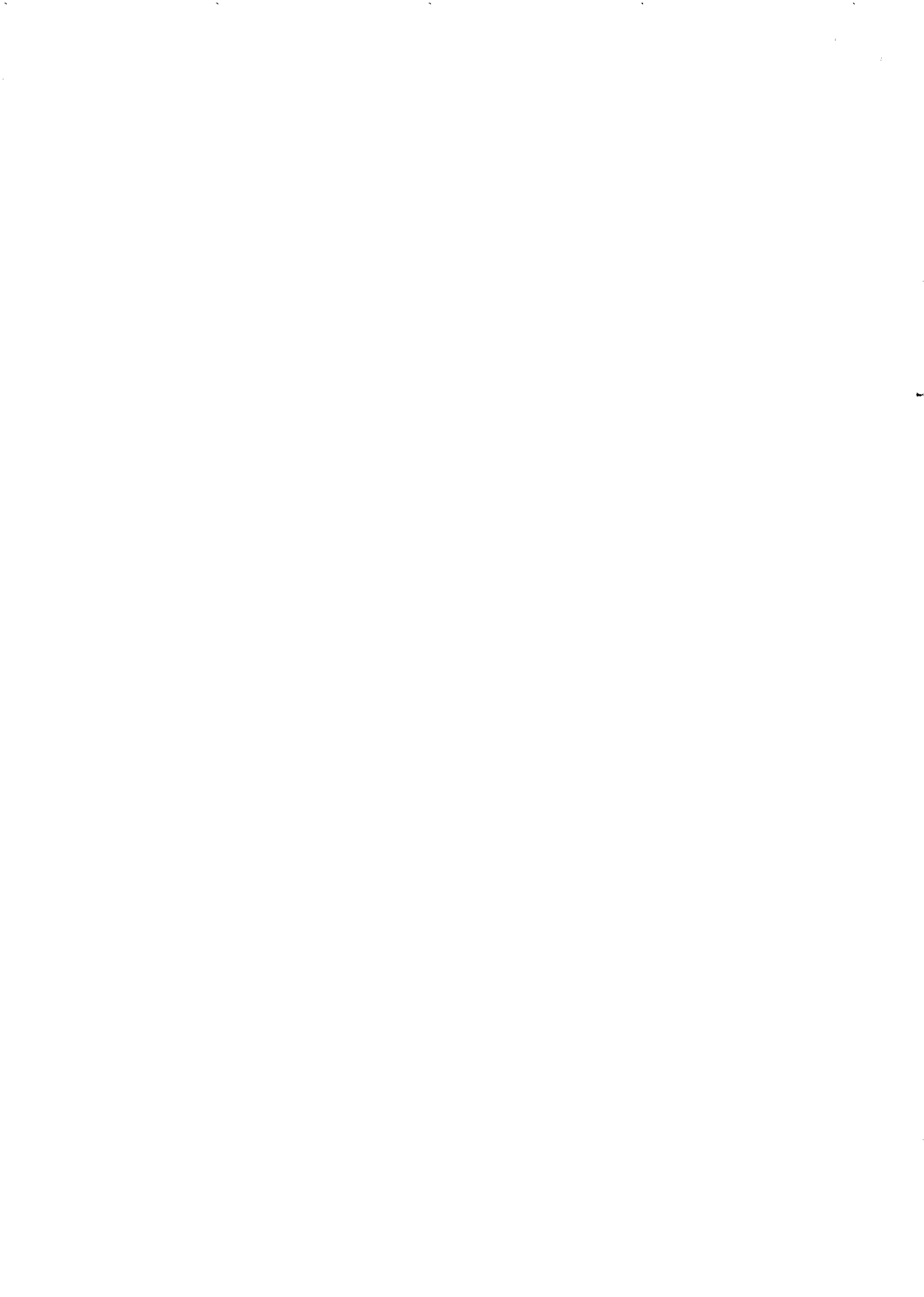
3.1.4. APLIKOWANIE O DODATKOWE PROJEKTY NA RZECZ REALIZACJI CELÓW STATutowYCH

W 2016r. LGD Puszcza Knyszyńska aplikowała o środki w ramach :

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego - Europejski Fundusz Społeczny - Działanie 7.1 Rozwój działań aktywnej integracji - projekty „Razem lepiej” i „SZANSA – integracja społeczna mieszkańców gminy Michałowo” – realizację obu projektów rozpoczęto w 2017r.
- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego - Europejski Fundusz Społeczny - Działanie 2.3 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych „PRZEDSIĘBIORCY NA START-up” – projekt w trakcie oceny.
- Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 „Aktywni seniorzy – świadomi obywatele” – realizację projektu rozpoczęto w 2017r.
- Programu Współpracy Transgranicznej EIS Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 - Projekt: "Sieć obserwatoriów przyrodniczych - inspirujące doświadczenia z przyrodą celem ochrony i rozwoju dziedzictwa przyrodniczego" - projekt w trakcie drugiego etapu oceny.

3.1.5. FORUM SYNERGIE

LGD Puszcza Knyszyńska w dniach 23–26 czerwca 2016r. współorganizowała coroczne seminarium Forum Synergie. Forum Synergie to europejska organizacja non-profit, której celem jest gromadzenie, wzmocnienie i szerzenie zrównoważonych praktyk, głównie na obszarach wiejskich. Sieć Forum Synergie zrzesza obywateli europejskich, działaczy lokalnych stowarzyszeń zajmujących się zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich w całej Europie. Celem seminarium, zorganizowanego w formie warsztatów, była identyfikacja oraz dzielenie się dobrymi praktykami i metodami rozwoju lokalnego, w tym w szczególności w zakresie partycypacji społecznej i wsparciu procesów związanych z uczestnictwem i dialogiem między zainteresowanymi stronami na poziomie lokalnym i regionalnym. Podczas warsztatów nacisk położony był w szczególności na partycypacyjny dialog na poziomie lokalnym, w szczególności na obszarach NATURA 2000, wdrażaniu RLKS czy kwestiach Dyrektywy wodnej. Warsztaty

- Specjalista do spraw wdrażania LSR (PROW), obsługi administracyjno-biurowej i animacji.

6. Informacja o udzielonych pożyczkach

Stowarzyszenie nie udzieliło pożyczek pieniężnych.

7. Informacja o nabytych udziałach i akcjach

Stowarzyszenie nie nabyło obligacji, udziałów ani akcji w spółkach prawa handlowego.

8. Informacja o nabytych nieruchomościach

Stowarzyszenie nie nabyło żadnych nieruchomości.

9. Kontrole

W okresie sprawozdawczym w Stowarzyszeniu nie przeprowadzono kontroli.

Zgodnie z Rocznym planem kontroli w Lokalnych Grupach Działania (LGD), przyjętym Uchwałą Nr 168/2175/2016 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 25.10.2016, wykonywanych w celu weryfikacji prawidłowości realizacji lokalnej strategii rozwoju oraz potwierdzenia wykonywania przez LGD zobowiązań wynikających z § 5 Umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, na okres od 1 lipca 2016 roku do 30 czerwca 2017 roku kontrola w LGD Puszcza Knyszyńska została przeprowadzona w I kwartale 2017r.

Podpisy członków Zarządu:

Adam Kamiński

Joanna Sokólska

Marta Małecka-Dobrogowska

